فایق زێدان: ڕووبڕووبوونەوەی ماددە هۆشبەرەکان پێویستی بە پەرەپێدانی ستراتیژێکی تەکمیلی نیشتمانی هەیە

سەرۆکی ئەنجوومەنی باڵای دادوەری، دادوەر فایق زێدان ئەمڕۆ شەممە دووپاتیکردەوە کە ڕووبڕووبوونەوەی دیاردەی ماددە هۆشبەرەکان پێویستی بە پەرەپێدانی ستراتیژێکی تەکمیلی نیشتمانی هەیە کە سەنتەری لێسەر دامەزراندنی سیستەمێکی کاری یەکگرتوو لە نێوان دەسەڵاتی دادوەری و خزمەتگوزارییە ئەمنییەکاندایە. دادوەر زێدان لە میانی وتارێکیدا لە کۆنفرانسی ساڵانەی کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری ماددە هۆشبەرەکان و ماددە دەروونییەکانەوە ڕێکخرابوو، لە بەیاننامەیەکی ئەنجوومەنی باڵای دادوەریدا هاتووە : تا ئێم دواییانە مادەی هۆشبەر نەیدەکرد دووەیانەکی کەمایەتی، تەندروستی، کولتووری، یان یاسایی لە وڵاتەکەماندا پێکدەهێنن کە عێراق دوور بوو لێم لیستە سەرژمێرییەکانی ماددە هۆشبەرەکان و بازرگانیکردنیان، بەڵام ئێو لایەنە نەرێنییانەی کە هاوە یان دەرئەنجامی گۆشەسندنی کەمەگا و دەخی گەانکاری و کراوەیی بەرهەم هێنران ئێو حاڵەتانەی کە ئەنجامەکانیان بووە هەی بەاوبوونەوەی دیاردەی ماددە هۆشبەرەکان بە شێوەیەکی مەترسیدار کە هەڕەشە لە ئاسایش و ئاشتی کەمەایەتی دەکات. ئاماژەی بەوەشکرد : تاوانەکانی ماددە هۆشبەرەکان لەنێو ئێو تاوانە کەمەایەتیانەن کە لەبەردەم پشکۆتن و گۆشەسندنی مرۆیی و ئابووری کەمەگادا وەستاون، تاوانەکی نەودەوەتییە کە سنوورەکان دەبەزێنێت، ئەمەش

وایکردووە کەمەگەی نەودەوەتی بە ماوەیەکی زۆر هەوە و هاوکاری چەتر بکاتەوە لە نەوان وەاتان بە بەرەنگاربوونەوەیان و سنووردارکردنی بەاوبوونەوەیان. ناوبراو لە درەژەی قسەکانیدا وتی :

تاوانەکانی ماددە هەشبەرەکان لەسەر ئاستی نیشتمانی بە شەوەیەکی جددی دەستیان کردووە بە زیادبوون و مەترسی و تەحەدای بە دەزگا ئەمنییە پەیوەندیدارەکان پەکهەناوە و لە کاتەکدا بازرگانیکردن بە ماددە هەشبەرەکان و بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان تاوانی زۆر گەورەن، تاوانەکانی هاوەەیەتی یان لە ئەنجامی لەکەوتەکانیدا بوونەتە هەی ئەوەی کە تاوانەکانی مادەی هەشبەر لە ئاستی نیشتمانیدا بە شەوەیەکی جددی زیادبکەن. تاوانی ەاکەشانی نەوجەوانان بە بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان یەکەکە لە تاوانە مەترسیدارەکان، کەشە کەمەایەتییەکان بەهەی کاریگەری ەاستەوخەیان لەسەر پەکهاتەی کەمەایەتی و ئابووری کەمەگا و تاك، و بەهەی ئەو زیانە توندانەی کە دەیگەیەنن ئەوانەی کە بەکاریان دەهەنن یان بازرگانییان پەوە دەکەن و ئەم کاریگەرییانە لە بنەماەی بەکارهەنەر و ئەو کەمەگایەی کە دەوریان داوە ەەنگ دەداتەوە. دادوەر جەختی لەوە کردەوە کە ەووبەووبوونەوەی ئەم دیاردە مەترسیدارە پەویستی بە پەرەپەدانی ستراتیژەکی تەکمەی نیشتمانی هەیە کە تەرکیزەکەی بریتییە لە دامەزراندنی سیستەمەکی کاری یەکگرتوو لە نەوان دەسەاتی دادوەری و خزمەتگوزارییە ئەمنییەکانی پەیوەندیدار بە بەرەنگاربوونەوەی ماددە هەشبەرەکان، کە لە پەکردنەوەی ئەو بەشاییانەوە دەست پەدەکات کە بەهەی بەکارهەنانی زانستی دادوەری لەیاسای دژە ماددە هەشبەرەکان و ماددە دەروونییەکان ژمارە 50ی ساەی 2017، کە لەلایەن کەسایەتییە سەرکییەکانەوە دەقەزرەتەوە و بازرگانان و خاوەن دارایییەکانی بازرگانی ماددە هەشبەرەکان چەژ لە بە سزایی وەردەگرن، هەموارکردنەوەی یاسایی گونجاو بە ئەم یاسایە دەکەن، و ەەوشوەنی پەویست دەخەنە بواری جەبەجەکردنەوە بە سنووردارکردنی بەاوبوونەوەی بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان لە ەەگەی دووانەی (ەەگریکردن و چارەسەرکردن)، لە هەمان کاتدا دروستکردنی دامەزراوە تەندروستییە چارەسەرییەکان کە لەلایەن پسپەانەوە بەەوەدەبرەن و سەرپەرشتی دەکرەن، لە هەمان کاتدا ەەك دەدەن بە چالاکییە کەمەایەتییەکان و دامەزراوە ئاینییەکان و ەەکخراوەکان لە خەپاراستن و چارەسەرکردن و چاکسازیدا. لە درەژەی بەیاننامەکەدا ووتیشی: لەلای خەیەوە محەممەد شیاع سودانی سەرەکی ئەنجومەنی وەزیران لە کەنفرانسەکەدا وتارەکەی پەشکەشکرد، تیایدا ستایشی ئەو هەوە دادوەرییانەی کرد کە بە بەرەنگاربوونەوەی ئەم تاوانە دەدرەن، بەبیرهەنانەوەی شەهید دادوەر ئەحمەد خەساف، کە لەکاتی بەجەگەیاندنی ئەرکە پیرەزییەکانیدا هەستایەوە رووبەووی بەرەنگاربوونەوەی ئەم تاوانە بووە لە پارەزگای میسان.